

smer in izdelujejo že t. z. v. v. na. Načrti bodo izgotovljeni do konca januarja. V prihodnosti ne bodo dajali več takovanih propagandnih koncesij, temveč samo take, ki imajo gospodarsko ali trgovsko vrednost.

DVE MILJARDI KRON — VREDNOST OGRSKE INDUSTRIJE.

Leta 1925, so napravile ogrske industrijske tovarne za 1700 milijonov zlatih kron blaga, leta 1926 pa že za dve milijardi kron. Leta 1925 je bilo v industriji zaposlenih 215.000 delavcev, ki so dobivali na leto povprečno plačo 1000 zlatih kron na leto; leta 1926 je bilo pa zaposlenih že 250.000 delavcev in njih povprečna letna plača je znašala 1400 zlatih kron. Opozarjajo na to, da je nastopilo dvigvanje produkcije ogrske industrije istočasno s padajočo eksportno tendenco, tako da so morali odložiti produkcijski previšek na domačem trgu; to priča o rastoči sprejemni zmožnosti domačega trga. Zlasti je napredovala tekstilna industrija.

ZUNANJA TRGOVINA BOLGARIJE.

Sele 12. t. m. je objavil statistični urad v Sofiji številke bolgarske zunanje trgovine za lanski september in s tem ob enem prvih devet mesecev lanskega leta. Kakor se samoobsebi razume, so rezultati za september zelo ugodni in se je zaključila bilanca s plusom 152 milijonov levov. S tem se je pasivnost prvih devetih mesecev znižala na 218 milijonov levov, dočim je znašala v prvih devetih mesecih lanskega leta 1334 milijonov levov.

jan.-sept. 1925	jan.-sept. 1926
-----------------	-----------------

Uvoz v tisočih lev. 5.572.226 4.423.109
Izvoz v tisočih lev. 4.238.256 4.205.304

— 1.333.970 — 217.805

Največ je Bolgarija uvozila tekstilij, za 1.575.000.000 levov; za tekstilijami pridejo kovine s 791 milijoni, nato stroji s 564 milijoni, mineralno olje in gumi 172, usnjeno blago 169, leseno blago 152, olje in mast 168, papirni material 101, kolonialno blago 85 in barve s 95 milijoni levov.

Prodale so pa Bolgariji v prvi vrsti sledeče države:

	V mesecih jan.-sept. 1926
Nemčija	1.023.932.000 levov
Italija	655.412.000 levov
Anglija	559.781.000 levov
Češkoslovaška	344.455.000 levov
Rumunija	263.049.000 levov
Avstrija	79.979.000 levov
Francija	150.884.000 levov
Ogrska	110.857.000 levov
Belgija	181.300.000 levov

Torej je kot izvozna dežela za bolgarski uvoz Nemčija zopet na prvem mestu.

Bolgarski izvoz obsega predvsem sledeče predmete:

Tobak	1.612.398.000 levov
Jajca	637.588.000 levov
Zito	345.610.000 levov
Svileni kokoni	92.052.000 levov
Moka	348.036.000 levov
Rožno olje	167.684.000 levov
Kože	121.738.000 levov
Živina	182.894.000 levov
Bob in fižol	45.457.000 levov
Koruza	296.817.000 levov

Kljub veliki krizi tozadavne industrije je tobak daleč spredaj pred vsemi drugimi predmeti izvoza. Zanimajo nas svileni kokoni in rožno olje. Tu omejenjeni predmeti so šli v prvi vrsti v sledeče države:

Nemčija	741.022.000 levov
Italija	527.353.000 levov
Grška	721.726.000 levov
Avstrija	323.208.000 levov
Češkoslovaška	356.898.000 levov
Švica	230.150.000 levov
Belgija	153.057.000 levov
Francija	217.859.000 levov
Holandaka	186.534.000 levov

Izvoz se je v vse dežele povečal, obdržale so večinoma svoje prejšnje mesto.

K. Tiefengruber:

Psihologija izložbenega okna.

Začnimo z oknom, v katerem je napuščen na široko trgovčeva zaloga! Redkokdaj si bo danes še ogledaval prenapolnjeno okno raznega blaga, privabilo bo kvečjemu ljudi v trgovino, ki slučajno ravno potrebujejo kako izloženo stvar.

Ugodnejše upliva spretno aranžirana dekoracija z nekaj umetniškimi okusom. Prav posebno se oživi zanimanje občinstva, če se mu nudi v oknu prizor izdelovanja ali izvršitve posameznih poslov, ki so v zvezi z izloženimi predmeti. Vsak se bo rad vsaj za trenutek ustavil pred izložbo pisalnih strojev, kjer piše čedna tipkarica na najnovjših modelih; živahno zanimanje vzbuja sankanje mladine, ki se vidi skozi okno v spretno ponarejeni zimski naravi. Tam le opazujejo pasanti zopet, kako gre dvema deklicama vezanje orijentalnih preprog naglo izpod rok. Seveda zavzame pretežni del občega zanimanja živi del izložbe na škodo izložene robe, za katero se dela reklama. Vsi taki in podobni triki še davno ne zadostujejo, da se privabijo ljudje v prodajalno in kupijo, kar je vsekar konecni smoter vsake izložbene propagande.

Vsem tem načinom manjka vspešni osebni moment; ker ni prave zveze do osebe opazovalca; to je treba ustvariti. Ta gonilna sila, ki privede pasanta od izložbe v trgovino, je živa beseda, ki ugovori dotičnika, ga privabi, da stopi bliže in se tako ustvari razpoloženje do nakupa ali vsaj poželenja po stvari. Tu pa ne mislimo na znane zloglasne kričace, ki prežijo na veži trgovine in napadajo mirne pasante, ki se ustavijo pred izložbo. Psiha občinstva je za take metode danes preobčutna.

Torej kako?

Publika naj se sploh ne zaveda, da jo nameravamo osebno nagovoriti. Izložba naj samo toliko pove, da se avtomatično vzdrami radovednost nekaj več zvedeti o izloženem predmetu. Nekaj tipičnih primerov naj pojasni ta problem:

Brez posebnega namena šetamo po ulici mimo raznih izložb v vsakdanjih slikah, vse gre brez utisa preko nas, več iz navade kakor radovednosti se za trenutek pri tem ali onem oknu ustavimo, primerjajoč cene, prehitveši blago, kakor da bi vse to sploh ne bilo za nas tukaj.

Niti ena izložba nas ni spravila iz duševnega ravnovesja; kar se torej nas tiče, so bili vsi napori sicer prav agilnih trgovcev brezuspešni.

Iz glavne ulice krenemo v postransko, tam se vrstijo sicer druge izložbe, pa tam pričakovanega učinka ne napravi zopet nobena.

Kar naenkrat nam zastoji noga pred izložbo neke prodajalne čevljev.

Celo precej prostorno okno ne vsebuje družega nego troje parov obutve: par elegantnih čevljev za posebne družabne slučaje, par za vsakdanjo rabo na cesti in par za šport. Interesanten psihologičen dogodek, da se ustavimo ravno pred to nekaj revno izložbo, se pojasni z dejstvom, da se pred oknom ustavimo samo resni interesi, ki pa z zanimanjem čitajo kratke reklamne napise pri posameznih izloženih predmetih: »Vi — ste namenjeni na prireditve...«, »k Vaši športni obleki...«, »kot trgovec...«.

Še nekaj pojasnil o ročnem delu ter ponudba, da najdemo tudi za naš slučaj nekaj primernega.

Radovednost je tu, eden ali drugi stopi v prodajalno, ki je tako skromna v izložitvi, si ogleda blago, poskuša in kupi... kupi.

Zopet par korakov dalje; precej velika izložba vzbuja našo pozornost.

Ozadje v precej živih barvah, na desni strani vidimo kup gorečih lesenih predalčkov, tem nasproti pa moderno registrirno blagajno; v sredini pa napis:

»Kakor v ognju se uničuje Vaš de-

nar v lesenih predalih; najsigurnejše varstvo proti taki škodi je ta-le registrirna blagajna.«

Nenavadnost dekoracije, umetno maskiran prizor gorečih predalov in osebne naglas upliva vsaj toliko, da si človek nehoti predstavlja nevarnost, v katero utegne priti lastno premoženje.

Potem pa še prijazno vabilo:

»Gospod trgovinski podjetnik, prosim stopite bliže, da Vam razložim prednosti te blagajne.« Osebni moment v reklami je v tem slučaju merodajen, da postanemo iz indiferentnih opazovalcev interesi, morebiti tudi kupci.

Prihodnji dan me žene radovednost mogoče zopet tod mimo. Izložba kaže isto lice, samo mesto gorečih predalčkov, stoji tam ura brez kazalcev; premikajoče nihalo svedoči, da ura teče. Zraven pa napis: »Navaden

denarni predal Vam ravno tako malo razodeva Vaš denarni promet, kakor ura brez kazalcev pravi čas.«

Radovednost do izložbe me zvabi še tretji dan na isto mesto.

Iz nastavljenega soda kapa polagoma vsebina, dotični napis opozarja na izgube, ki jih ima trgovec, če se poslužuje nenadzorovanih predalov mesto moderne blagajne, ki sproti beleži avtomatično vsak znesek. Prihodnji dan pride na vrsto vreča z žitom, ki jo spodjedajo miši in uničujejo blago. In tako je šlo celo vrsto dni. To je izvrstno premišljena reklama, ki vzbuja pozornost, iz katere se izemimo zanimanje, ki je glavni in končni smoter vsake reklame, prav posebej pa izložbene, ta pa se mora prilagoditi splošni mentaliteti, pri kateri se običajna sredstva prekmalu obrabijo in samo izvanrednost še kaj zaleže.

BARVE OMOTOV ČAJNEROČKE

so zunanje znamenje za mešanico.

- Čajna ročka „Rumena“
Dobra gospodinska čajna mešanica.
- Čajna ročka „Rujava“
Prijetni jena družinska čajna mešanica
- Čajna ročka „Črna“
Plemeniti čaj za gospode.
- Čajna ročka „Modra“
Cvetni damski čaj.
- Čajna ročka „Rudeča“
Čista ludo-Ceylon-čajna mešanica.
- Čajna ročka „Zlata“
Mojsterska mešanica izbir najplemenitejših vrst svetovno znanih, najvišje ležečih Darjeeling-plantaz.

Stemi mešanicami
Izpolnite vse želje čajnega pivca!

R. Seelig & Hille, uvozniki - čaja
Dresden-A. 1. Poštni predal št. 374

Trgovina.

Lovce in trgovce s kožami divjih živali opozarjamo, da se vrši v pondeljek dne 24. t. m. običajni kožni sejem na prostoru Ljubljanskega velesajma. Tega dne bo prevzemala lovška zadruga kože od poedincev v svrhu dva dni kasneje se vršeče organizirane prodaje dražbenim potom. V pondeljek se začne sejem ob 8. uri zjutraj in traja do 5. ure popoldne. Prinesite vsi vse razpoložljive kože. Tudi majhne količine so dobrodošle.

Želje jugoslovanskih hmeljarjev. Hmeljarji iz Vojvodine so izročili ministrstvu za trgovino in industrijo vlogo, v kateri prosijo z ozirom na bodoča trgovinska pogajanja s Češkoslovaško, naj se ozira pri pogajanjih prav posebno na jugoslovanski izvoz hmelja v Češkoslovaško. Izvoz hmelja iz Jugoslavije je važen, saj znaša že sedaj čez 130 milijonov dinarjev na leto. Zato hočejo hmeljarji, naj se jim tako glede voznine kakor glede carine gre kolikor mogoče na roko. Uvozna carina v Češkoslovaško naj bi se za 50% znižala in veljale naj bi direktne tarife iz Vojvodine do kraja pošiljave.

Izvoznike zaklane živine v Nemčijo obveščamo ponovno na opozorilo ministrstva notranjih zadev, da je treba pri izvozu zaklane živine v Nemčijo držati se strogo nemških predpisov, pri katerih se mora ob enem z zaklano živino poslati tudi srce in pljuča, da nemški obmejni veterinarji lahko ugotovijo, da je meso zdravo. Ako manjkajo srce in pljuča, se ves transport brez nadaljnega zavrne. Da naši izvozničarji ne bodo imeli nepotrebnih sitnosti in izdatkov, naj se točno ravnajo po teh predpisih.

Zemljiške cene na Ogrskem. V ogrskih agrarnih krogih je vznemirjenje vsled padanja zemljiških cen veliko. Kmetje bi zemljišča radi tudi poceni prodali, pa jih ne morejo; v tem vidijo znak težke krize v agrarni produkciji. Prodati morejo svoja zemljišča samo z dovoljenjem zemljiškega urada, oziroma države; država ima pa predpravo do nakupa in jo lahko izrabi. Zato zahtevajo kmetje, naj ta pravica neha. Mislijo, da se bo potem položaj zboljšal in da se bodo cene dvignile.

Ogrski boksit na Nemško. V strokovnih ogrskih krogih govori o zvišanem izkoriščanju boksitovih skladišč, ležečih na oni strani Donave. Boksit so začeli nakupovati Nemci. Doslej so dobivale nemške tovarne aluminija boksit iz Francije in Italije. Ker so si pa ustvarili Italijani

lastno industrijo aluminija in ker porabijo zato boksit doma, morajo nakupovati nemške tovarne surovi material drugod — poleg Francije. — Zato so sklenile dogovor z ogrskimi interesi. Dogovor določa, da bodo izvozili Ogrskom leta 1927 150.000 ton surovega boksita v Nemčijo, kjer ga bodo predelali v aluminij. V zvezi s to veliko transakcijo zahtevajo ogrski industrijski krogi ponovno, naj se zgradi na Ogrskem velika tovarna aluminija, da se bo mogel surovi material v deželi sami predelati in uporabljati.

Aktivna poljska trgovska bilanca. Po izkazih statističnega urada je znašal eksport v decembru 118.747.000 zlatov, import pa 90.927.000 zlatov, kar da aktivnost 27.820.000 zlatov. Ves lanski eksport je znašal 2.252.905.000 zlatov, import 1.549.367.000 zlatov, tako da znaša vsa aktivnost poljske zunanje trgovine lani 703.538.000 zlatov. To je nekaj prav posebnega: aktivnost je skoraj tako velika kot polovica importa.

Industrija.

Zakon o zaposlenju inozemskih delavcev. Po naših dnevnikih so se razširjale vesti, da se pripravlja v ministrstvu za socialno politiko načrt novega zakona o zaposlenju inozemskih delavcev. Navajalo se je pri tem tudi že posebna določila, ki bodo sprejeta v novi zakon. Kakor se nas informira iz najbolj verodostojne strani, se v ministrstvu tak načrt ne pripravlja, niti ne obstoji namera, da bi se sedaj veljavni pravilnik o zaposlenju inozemskih delavcev v doglednem času revidiralo.

Produkcija premoga v Sloveniji je znašala meseca novembra 1926 174.075 ton proti 161.760 tonam v oktobru in 120.410 tonam v septembru istega leta. Produkcija v novembru 1926 je bila največja v zadnjih 22 mesecih. Celokupna prodaja pa je znašala v novembru 190.452 ton (deloma iz zalog). Izvoz je znašal 20.237 ton.

Češkoslovaški premog 1. 1926. Priobčajo prve podatke, koliko premoga so po železnici v preteklem letu razposlali. V okrajih rjavega premoga je bilo s premogom naloženih 837.893 voz a 10 do 20 ton, napram 844.909 vagonom v letu 1925, torej lani za ca. 7000 voz manj. Do Labe v Ustju so pripeljali 34 tisoč vagonov rjavega premoga, 18.600 več kot leta 1925. Črnega premoga so pa razposlali 735.790 vagonov, nad 79 vagonov več kot v letu 1925. Od tega

plusa pride na ostravsko-karvinski okraj čez 66.700 vagonov. Ta okraj je sam odposlal 578.865 vagonov črnega premoga, to je skoraj štiri petine vse pošiljave. Če seštejemo rjavi in črni premog skupaj, dobimo 1.573.683 vagonov. Boljše se, da vsled na novo započete delo v angleških premogovnikih letošnje razpošiljanje ne bo več tako ugodno, kot je bilo lansko.

Češkoslovaški špirit. Krogi špiritove industrije na Češkoslovaškem so vznemirjeni vsled padajoče prodaje špirta, ki traja že dalj časa. Nazadovanje spravljajo v zvezo s ponovnim zvišanjem špiritovega davka v lanskem letu. Zlasti se je padanje poznalo v času od 1. septembra do 31. decembra 1926, ko je znašal eksport 89.500 hl napram 105.200 hl v istih mesecih leta 1925. Interesenti zahtevajo zato znižanje davkov.

Avstrijska mlinska industrija zahteva zvišanje carine na moko. Radi krize v avstrijski mlinski industriji (60 do 70 odstotkov obratov je ustavljenih) se je te dni vršila anketa, v kateri so zastopniki mlinske industrije odločno zahtevali zvišanje carine na moko, če treba tudi potom odpovedi trgovskih pogodb. Nedavno sklenjena trgovska pogodba z Ogrsko je povzročila znatno povečanje uvoza ogrske moke.

Denarstvo.

Obtok bankovcev v raznih državah. »Mitteilungen der Oesterreichischen Nationalbank« pravijo, da ima najmanjši obtok bankovcev Poljska, kjer je prišlo na koncu oktobra na vsakega prebivalca 3.4 dolarja. V Angliji je znašala kvota 62.7 dolarjev, v Avstriji 21.8, v Češkoslovaški 19.1, v Jugoslaviji 12.6, v Italiji 22.1, v Nemčiji 22.9, v Franciji 45.6 in v Švici 54.2 dolarjev. Prva je Anglija, za njo Švica, nato Francija, potem je pa dolg presledek.

Olajšava v češkoslovaškem deviznem prometu. Bančni svet češkoslovaške Narodne banke je sklenil, da se od deviznih predpisov prosti znesek poviša od 3000 na 20.000 Kč. Tudi maksimalni znesek za kredite, dane inozemcem, se zviša na četrt milijona čeških kron.

Praške hranilnice leta 1926. Prirastek hranilnih vlog pri teh velikih praških hranilnicah v letu 1926 je znašal nad 302 milijona Kč v primeri z 206 milijoni leta 1925. Torej so se vloge zvišale skoraj za polovico več kot v l. 1925. Največji je prirastek pri praški Mestni hranilnici, 159 milijonov Kč, s čimer je dosegla na koncu decembra 1385 milijonov Kč vlog. Vinohradska hranilnica je zvišala vloge za 85 milijonov Kč in je dosegla 422 milijonov, Češka hranilnica je pa dvignila vloge za 58 milijonov Kč in je prišla na 590 milj. Kč. Vse tri so imele na koncu leta 2396 milj. Kč vlog.

Davki in takse.

Nova emisija kolkov. Delegacija ministrstva financ v Ljubljani opozarja na razglas o novi emisiji kolkov v Uradnem listu št. 3 z dne 7. januarja 1927, glasom katerega prestanejo s 1. februarjem 1927 veljati kolki sledečih vrst: po Din 0.05, 1, 2, 3, 5, 10, 20, 50, 250 in 500. Od tega dne do vštete dne 1. maja 1927 se lahko zamenjajo za nove kolke pri vseh finančnih napravah, ki prodajajo takane vrednotice na račun uprave državnih monopolov (blagajna delegacije ministrstva financ v Ljubljani in vsi davčni uradi), kjer interesenti tudi lahko dobijo natančnejša pojasnila.

ORGANIZATOR

Tvornica pripomočkov za organizatorično tehniko in umno gospodarstvo.

CELJE - LAVA 9.

Tvorniško izdelovanje pripomočkov za celokupno trgovsko, industrijsko in obrtno knjigovodstvo po modernih preizkušanih sistemih. strokovno vpeljevanje teh sistemov.

Oddelak: Moderna mehanična delavnica. Oddelak: Galvanizacijska naprava za ponikljanje pobakranje itd.

Tvorniško izdelovanje najmodernejših kartotek in registratur za vse vrste obratov. -- Strokovni nasveti.

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE IN PREDČBO SISTEMOV.

Nov davek. Ako smemo verjeti neki angleški poročevalski pisarni, bo v najkrajšem času Kemal paša, voditelj turške republike, presenetil svet z novim davkom, namreč z davkom na zdravje. Vsi oni, ki so zdravi, bodo morali plačevati dvajset odstotkov svojih dosedanjih davkov. Kar zbere denarja, se porabi za državno oskrbovanje bolnih in starih oseb. — Ta davek pa nimamo še niti v naši državi!

Glavna zaloga

F. ŠIBENIK, Ljubljana.

RAZNO.

Most čez Donavo na račun reparacij. Ministrski svet v Beogradu se je končno noveljavno odločil, da bo zvezal Beograd in nasproti ležeče Pančevo z mostom. Most bodo zgradili Nemci, na račun reparacij. Stroški bodo znašali 22 milijonov zlatih mark; 16,800.000 jih bo šlo na reparacijski račun, ostalo bodo plačali v gotovini. Gradbo bo vodila tvrdka Siemens, gradbeni material bodo pa dobavile različne nemške tvrdke(!). Most bo imel velikanski pomen, ne samo za Beograd, temveč tudi za vso Vojvodino itd.

Trocki bo imenovan za poslanika v Parizu. Po poročilih, ki prihajajo iz Moskve, je Stalin baje ponudil Trockemu mesto ruskega poslanika pri francoski vladi. Sedanji poslanik Rakovski bo najbrž poslan v London.

Ruska gospodarska literatura. V nemščini sta izšli pravkar dve važni publikaciji o ruskem gospodarstvu. Najprvo besedilo govora, ki ga je imel sovjetsko-ruski ljudski finančni komisar N. J. Brjuhanov o »državnem proračunu Sovjetske Zveze in o gospodarski zgradbi dežele« (založba Speer und Schmidt, Berlin). Ponavlja se isto, kar beremo zmeraj v uradnih ruskih publikacijah: optimistično temeljno mnenje, združeno z nekakšno lastno kritiko. Vrsta primerjajočih tabel in grafičnih podatkov nam ta spis posebno priporoča. — Izčrpano sliko o ruskem državnem in narodnem gospodarstvu nam poda na več sto straneh »Jahrbuch für Wirtschaft, Politik und Arbeiterbewegung 1925/1926« (založba Carl Hoym Nachf. Louis Cahmbley, Berlin-Hog). Delo ima tudi obširne podatke o delavskem gibanju in gospodarskem življenju »meščanskih«, to je neruskih držav s stališča tretje internacionale. Veliko je v tej knjigi snovi, ki je ne dobimo nikjer drugje, in je knjiga tudi na znanstveni višini, v kolikor je to pri tako izrazitem strankarskem delu pač sploh mogoče.

Rusi in tvrdka Mannesmann. Med zastopniki sovjetskoruskega komisarijata in tvrdko Mannesmann so se začela v Berlinu pogajanja, tikajoča se nameravane cevne napeljave za prevoz petroleja med Bakujem in Batunom. (Baku je ob Kaspiškem, Batum ob Črnem morju). Napeljava bo vodila petrolej proti Črnemu morju, brez uporabe železnice. — Ker je taka napeljava že obstojala, gre tukaj najbrže za obnovo stare napeljave. — Pogajanja potekajo precej težavno, ker zahteva tvrdka Mannesmann ne samo, da bo napeljavo zgradila, temveč tudi, da bo bodoči obrat vodila. Ruski za-

stopniki pa obrata nočejo dati iz rok. Tu pripominjamo, da smo omenili zadnjič tudi že drugo napeljavo, ki so jo pričeli sedaj graditi. Ta gre pa iz Groznije na severni strani Kavakaza naravnost čez Kavkaz in se bo končala v črnemorskem pristanišču Tuapse. Dolga bo 600 km.

Gospodarske vesti. Pri glavni dunajski novčarnici je naročila Albanija večji znesek novcev. — Leta 1926 je importirala Češkoslovaška za 15.263 milijonov Kč blaga, za 2355 milijonov manj kot leto prej. Eksportirala ga je pa za 17.858 milijonov Kč, za 963 manj. Aktivnost bilance znaša 2595 milijonov Kč in je za 1390 milijonov Kč večja kot v letu 1925. — Londonski list »Daily News« je započel akcijo za pocenitev denarja in pozivljal pet velikih bank, ki bodo imele v prihodnjih dneh svoja letna zborovanja, naj vplivajo na Angleško banko v smislu znižanja obrestne mere. — Češkoslovaška Narodna banka zaznamuje zmanjšanje obtoka bankovcev v znesku 130 milijonov Kč na 6800 milijonov. Devizna zaloga se je zvišala za poldrug milijon na 2113 milijonov Kč.

— Od začetka ruske žitne nabavne kampanje, to je od 1. julija, do 21. decembra so nabavili v vsej Sovjetski zvezi za 71.3 milijonov stotov žita in oljnih semen. Vsota za isti čas prejšnjega leta je znašala 52.2 milijonov. — Upravni svet avstrijske Bodenredit bo izrednemu obnemu zboru predlagal spojitve z Unionbanko in s Splošno prometno banko. Upravi zadnjih dveh bank bosta predlagali, da se za leto 1926 ne izplača nobena dividenda. — Vsled znižanja obrestne mere pri Avstrijski Narodni banki gre tudi obrestna mera v zasebnem prometu znatno nazaj. — Na Turškem so zgradili v zadnjem času dve sladkorni tovarni, sedaj bodo še dve. Udeležena je tudi češka tvrdka Škoda. — Avstrijski mlini, ki jih je 238, so v težkem položaju. V svrhu uspešnejšega zastopstva svojih interesov bodo napravili centralno organizacijo. — Nemška plovna družba Hapag gradi osem novih parnikov, popolnoma z lastnimi sredstvi. Ladje so namenjene blagovnemu prometu v Vzhodno Azijo, Avstralijo in Zapadno Indijo. Tudi Severonemški Lloyd je naročil gradbo novih ladij; vpeljal bo med drugim direktno zvezo s Kitajsko, brez ovinka čez Japonsko, itd. — Banka za orientalske železnice je imela občni zbor. Na zboru je bilo 14 delničarjev s 34.000 delnicami. Vseh delnic je 50.000. Na zborovanju so poročali tudi o zopetnem nakupu maloazijskih železnic, ki ga hoče izvesti Turčija. Turki pa delajo velike sitnosti in grede pogajanja le počasi naprej. — V Oslo na Norveškem zboruje mednarodna konferenca za pomorsko pravo. Gre za to, da se pomorsko pravo vseh držav enotno uredi, kar bi bilo za plovbo vseh teh držav seveda največje važnosti. O poteku zborovanja bomo še pisali. — Francoska železna industrija je svojo produkcijo omejila in računijo zato že za februar z nazadovanjem nemškega koksovega eksporta v Francijo, mesečno najmanj za 20.000 ton. — O bolgarski zunanji trgovini poročamo v posebnem članku. Natančne podatke imajo samo za mesec januar-september. Za silo so pa zbrali skupaj tudi podatke za ostale tri mesece in so izračunili površno bilanco. Ta je aktivna in sicer za ca. 100 milijonov levov. — V kampanji 1926/27 je bilo na Poljskem s sladkorno peso obdelanih 184 tisoč ha in je bilo s tem prekoračeno predvojno stanje, ki je znašalo 173.000

ha. Produkcija rafinadnega sladkorja bo dala ca. 490.000 ton, lani jih je bilo 521 tisoč. Dela 70 tovarn.

Po svetu. Kakor povsod opažamo koncentracijsko gibanje tudi v aparstvu. Od 390 aparnar, ki so obstojale na Češkoslovaškem po prevratu, jih dela sedaj še samo 250; in tudi od teh jih bo v bližnjih letih vsled zastarele in drage produkcije 150 umrlo. Povprečna produkcija apna daje 790.000 ton; izvoza ni, domača stabilnost je majhna, uvoz iz Nemčije hudo konkurira, v inozemstvo gre komaj 50. del produkcije. Ni čudno, da se opaža tudi v tej obrti koncentracijsko gibanje. — Vrednost ogrske letine je znašala leta 1926 2.858.000.000 zlatih kron, za 9 milijonov manj kot leta 1925. — 15. t. m. je izdala Belgijska banka prve bankovce, glaseče se na novo enoto belga. Bankovci so za 100 in 500 belg. — Nemška linolejska d. d., ki izdelava skoraj vso nemško produkcijo linoleja, je na seji 15. t. m. znižala ceno linoleja do 14 odstotkov. — Povpraševanje po čevljih na Češkem se obrača na bolj ceneno blago, nikakor ne na modne in kvalitetne izdelke. Vidi se, da bo tendenca letos ista kot lani. — Na Dunaj je prišel zastopnik velike angleške banke, da se pogaja s poštno hranilnico za prepustitev akcijske Bodenredit, ki jih bo dobila hranilnica v zameno za akcije Unionbanke. — Latvija in Estonska sta se dogovorili o carinski zvezi med obema državama in sta sprejeli načrt definitivne pogodbe. — Indijska banka je po 14 dneh dvignila obrestno mero od 5 zopet na 6%. To zvišanje smatrajo za predvidnostno odredbo z ozirom na financiranje indijske zunanje trgovine. — V Budimpešti melje sedem velikih mlinov; lani so premleli 2.400.000 met. stotov pšenice, za ca. 100 tisoč stotov manj kot leta 1925. — V zadnjem času so vsled hude inozemske konkurence Amerikanci ceno umetne svile ponovno znižali. Sedaj pa, ko so se zaloge zredčile, so jo zopet zvišali. — Pridelek riža v Burmi (Zapadna Indija) bo po dosedanjih poročilih prekoračil povprečni normalni pridelek za ca. 50% in bo značil rekord. Izvozni previšek bo za okoli 270.000 ton višji, kot je računala zadnja cenitev. Izvozili bodo 3.500.000 ton, od teh 2.677.500 čez pristanišče Rangoon. Burma je najvažnejša izvozna dežela riža na svetu; poleg pristanišča Rangoon se imenuje v prvi vrsti tudi Akyalo. — Poročilo iz Stockholma pravi, da namerava švedska Narodna banka s 1. februarjem znižati obrestno mero od 4 in pol na 4%. — V Budimpešti je 13 velebank, ki so upravljale na koncu leta 1926 hranilnih vlog za 200 milijonov zlatih kron. Leto prej je bilo vlog samo za 123 milijonov, torej se je stanje pomnožilo za 26%. Na koncu decembra so znašale hranilne vloge, preračunjene na zlato vrednost, 23.1% vlog iz leta 1913, stanje tekočega računa pa 58.7%. — Budimpeška centrala denarnih zavodov bo svojo glavnico zvišala, ker bo doslej od nje upravljani denar poštne hranilnice upravljala odslej Narodna banka. — Neke newyorška banka je posodila ogrskemu poljedelstvu 3 milijone dolarjev po 7 odstotkov. — Poljski lesni industriji so imeli v Varšavi tri dni trajajočo konferenco, tičočo se vseh tozadevnih vprašanj. Razmotrivali so ponovno tudi ustanovitve lesne banke in so jo končno veljavno odklonili. — Vsepoljski dogovor glede premoga je podaljšan zaenkrat do 31. t. m. Do takrat upajo odstraniti vsa nesoglasja in podaljšati dogovor za daljšo dobo. — Ozimina na Ogrskem je doslej

dobro prezimila. Potrebna je sedaj snežna odeja, tako kot varstvo proti mrazu kot za namako zemlje. — Beremo, da je dobila Centralna banka nemških hranilnic na Dunaju zadostna sredstva, da izplača uradnikom obljubljenih 10 odstotkov odpravnine. Zato bo štrajk prenehal. — Z 20. t. m. je začela izdajati naša vlada novce po 20 dinarjev, v Parizu izgotovljene. — Slovaški kmetje hočejo ustanoviti lastno pivovarno, na zadrugi podlagi. — Francija je pristopila k mednarodni zvezi valjane žice; doslej so bile v zvezi Nemčija, Belgija in Luksemburška. — V nekaterih petrolejskih rafinerijah na Poljskem so omejili obrat. — Čehi so promet z devizami zelo olajšali. — Pisali smo, da hoče avstrijska zvezna vlada polagoma vse železnice elektrificirati. Sestavila je natančen program in se vršijo dela sistematično po načrtu. V par letih se bomo lahko peljali iz Podrožice do Švice v električnem vlakcu. — Poljska vlada je spremenila zakon proti oduštvu v toliko, da je znižala najvišjo dovoljeno obrestno mero od 16 na 15%.

Drobne vesti. Na ozemlju Češkoslovaške je bilo 31. decembra 1926 za 267 milijonov Kč drobiža v prometu; največ je bilo petkronskih novcev, 120 milijonov. — Uradništvo dunajske Centralne banke, ki je v likvidaciji, je začelo štrajkati. Dne 1. januarja so zahtevali uradniki 10 odstotkov določene jim odpravnine, in ko je niso dobili, so začeli s štrajkom. — Ozimina na Poljskem tako-le kaže: pšenica 3.6 (lani 3.3), rž 3.7 (3.4), ječmen 3.7 (3.4), detelja 3.6 (3.3). Najvišja številka je 5. — Jugoslovanske tovarne vijakov se pogajajo o ustanovitvi kartela. S tem hočejo izriniti inozemsko konkurenco. — Od 15. decembra do 1. januarja se je število moških brezposelnih na Nemškem dvignilo od 1,210.000 oseb na 1,470.000, ženskih pa od 256.000 oseb na 275.000. Skupaj je bilo torej brez posla 1 milijon in tri četrt milijona ljudi. — Angleški industriji bodo prišli na Češko, da si ogledajo tamošnje tovarne in da pretresajo s Čehi nekaj vprašanj za-

ščitne carine. — Cena surovega železa na Nemškem bo po sklepu kartela ostala v februarju neizpremenjena. — Položaj ogrske tekstilne industrije se stalnoboljša (glej o tem tudi poseben članek o Ogrski). Neko tovarno bodo tako izpopolnili, da bo delala s 500 statvami. Računijo s tem, da bo spomladi zaposlenih v tekstilni industriji namesto sedanjih 35.000 delavcev 40.000. — Ogrska produkcija železa se je od leta 1925 na leto 1926 dvignila za 8%. Leta 1925 so napravili 93.000 ton surovega železa, leta 1926 100.000, surovega jekla pa 235.000 in 250.000 ton. — Industrija špirta na Poljskem je delala lani s 1500 žgalnicami, od kojega števila je bilo 52 industrijskih podjetij. Industrija je bila sicer razmeroma dobro zaposlena, vendar je bila njena produkcija 655.000 hl samo tretjina predvojnje. — Od nas že omenjena petrolejska napeljava iz Groznija v Tuapse bo nad 600 km dolga.

TRIKO-PERILO

za moške, žene in otroke, volna v rami barva, rokavice, nogavice, dokolenice, nahrbtniki, miši za lase in lonce, dežniki, klobi, klobi, klobi, palice, vose, noži, kape, potrebščine za življenje, krojače, čevljarje, brivce edino le pri tvrdki

Josip Petelinc
Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.
Ljubljana (na) Ljubljana (na)

TRŽNA POROČILA.

Dunajska borza za kmetijske produkte (19. t. m.). Razpoloženje Evrope za nakupovanje se je zadnje dni povečalo. Zlasti turščica se išče v večji meri, dočim so ponudbe majhne. Čvrstejši je tudi oves. Kupčija s pšenico pa se še vedno ne more razviti. Po rži je močno povpraševanje. Tendanca za ječmen je mirnejša. — Uradno notirajo vključno blagovno-pro-

metni davek brez carine za 100 kg v šilingih: pšenica: domača 40.50—41, Tisa (79—80 kg) 46—47; rž: 32.50—35; ječmen: pivovarski domači I. 38—41; turščica: 24—25; oves: domači 26.25—26.75; moka »0«: domača 72 do 75, madžarska 68—73, jugoslovanska 66 do 68.

Kovinski trg. Ameriška decemberska produkcija surovega železa je znašala 3,190.000 ton, novemberska pa 3,237.000 ton. Na ameriškem jeklenem trgu se opaža v zadnjem času veliko mirnejši potek kot prej, povpraševanje je precej poenoteno. Vidi se, da hočejo držati producenti tudi v bodočih mesecih produkcijo na visokem nivoju; to pa zato, da bodo imeli v pomladi zadosti zalog. Za tedaj namreč računijo z izbruhom rudarskega štrajka. — Položaj na evropskem kovinskem trgu se ne označa kot zadovoljiv. Cene popuščajo. Spričo mrzličnega prizadevanja angleških producentov, ki hočejo z vsemi močmi produkcijo dvigniti, si lahko mislimo, da bodo prinesli prihodnji meseci hud boj na železnem trgu. Jasnje je, da bodo morale francoske in belgijske tovarne, ki so lanski položaj prav dobičkanosno izkoristile, odstraniti sedaj velike težkoče. Cene na evropskem eksportnem trgu so bile v zadnjem času sledeče: železo v palicah 5/6, surova pločevina 6/7, srednja 7/6, fina 10, valjana žica 6. — Kupčija na angleškem železnem in jeklenem trgu se je v zadnjem času nadalje poživela. V okraju Cleveland so zakurili zopet 4 plavže in jih dela sedaj 42. Napredek, ki so ga napravili angleški producenti v razmeroma kratkem času po končanem štrajku, je brez dvoma velik. Pri tem moramo še upoštevati, da so cene premoga slej ko prej visoke; koks notira še zmeraj 25 šilingov do 27 šilingov in 6 pence. Tudi cene železa se niso toliko znižale, kolikor bi bilo želeži. Cena surovega železa je še zmeraj za 12 do 15 šilingov višja kot v lanskem aprilu, a kontrakti za poznejše dobave so že za 2 šil. 6 p. nižji. V Clevelandskem

okraju so bile zadnje cene tele: št. 1 90 šilingov, št. 3 85, št. 4 84 šilingov. Kljub razmeroma visokim domačim cenam je povpraševanje na domačem kovinskem trgu zelo živahno, potrebo označajo kot dobro. — Upi francoskega železnega trga se menda v novem letu niso izboljšali. Kolebanje frankove devize je velika zapreka za razvoj kupčije. Domače povpraševanje po železu je nespremenjeno, z vidnimi znaki poslabšanja; računijo z omejitvijo produkcije. Cena surovega železa je ostala nespremenjena, pričakujejo pa, da se bo vsled razmer na angleškem trgu znižala. Na domačem francoskem trgu so bile cene sledeče: surova pločevina 850 frankov, srednja 1050, fina 1250 do 1350. Eksportna trgovina je mirna, konkurenca postaja za francoske tovarne od dne do dne težavnejša. — Tudi v Belgiji se opaža poslabšanje. Cene surovega železa se razmeroma dobro drže. Zaloge pri belgijskih obratih rastejo, kar je spričo zmanjšanja angleških naročil lahko razumljivo. Zadnje notacije na belgijskem trgu so bile tele: železo v palicah 950 frankov, tračnice 1000, surova pločevina 1125, srednja 1250, fina 1300 do 1350 frankov. Če hočemo dobiti ceno v novi vrednosti belga, moramo gornje številke deliti s 5. — Položaj na luksemburškem trgu označajo kot ugoden, naročila so za več mesecev zagotovljena. Cene so nespremenjene na nivoju preteklih tednov, in nimajo producenti nobene volje, da bi jih znižali. — Na nemškem kovinskem trgu se je pojavilo v zadnjem času živahno delovanje. Tovarne so dobile večja naročila, zlasti od državnih železnic, pa tudi domači konsum je ugoden. Stanje naročil označajo za ugoden, nabavni roki, ki jih tovarne zahtevajo, so se podaljšali. Tudi upanje, v bodočnost označajo kot dobro; zlasti veliko upanje stavijo v razvoj stavbnega gibanja, a tudi razvoj železopredelovalne industrije je ugoden. Sicer nič novega. Domače cene so ostale nespremenjene. — Na Češkoslovaškem je vse normalno, kupčija še ni prišla prav do razmaha.

Veletrgovina
kolonijalne in
špecerijske robe

Ivan Jelačin
Ljubljana

Zaloga
sveže pražene
kave, mletih dišav
in rudninske vode

Točna in solidna
postrežba!

Zahtevajte cenik!

Vse vrste trgovske knjige kot: ameriški Journal, glavne knjige, blegajniške knjige, vsakovrstne štrance, bloke, mape kakor tudi vse vrste šolske zvezke Vam nudim s svojimi prvovrstnimi izdelki najugodnejše

A. JANEŽIČ, Ljubljana
Florijanska ulica št. 14

knjigoveznica, industrija šolskih zvezkov in trgovskih knjig.

Na veliko!

Na malo!

Trgovci, obrtniki, industrijalci, razširjajte
„TRGOVSKI LIST“!

Najboljši šivalni stroj in kolo
je edino le

GRITZNER IN ADLER

GRITZNER IN ADLER

za dom, obrt in industrijo
v vseh opremanih.

letotam pletilni stroj DUBIED

Pouk v vucanju brezplačen.

Večletna garancija

Delavnice za popravila.

Niske cene, tudi na obroke.

Josip Petelinc

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.

Veletrgovina

A. SARABON

v Ljubljani

prporoča

špecerijsko blago

raznovrstno žganje,
moko in deželne pridelke. - Raznovrstno
rudninsko vodo.

Lastna pražarna za kavo
in mlin za dišave z
električnim obratom.
Ceniki na razpolago!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Ustanovljena leta 1889.

Telefon šte. 16.

(GRADSKA ŠTEDIONICA)

Poštni ček 10.533.

Ustanovljena leta 1889.

LJUBLJANA, Prešernova ulica.

Sa je vložnega denarja
nad 250 milijonov dinarjev

Sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tek račun in sicer
pr. ti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge
proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje možne obresti.

Sa je vložnega denarja
nad 1000 milijonov kron

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.

Se priporoča za tisk
vseh trgovskih,
obrtnih, industrijskih
in uradnih tiskovin.
Lastna knjigoveznica
TELEFON ŠT. 552

TISKARNA MERKUR

TRGOVSKO-INDUSTRIJSKA D. D.

LJUBLJANA, Simon Gregorčičeva ulica 13.

Tiska časopise, knjige,
brošure, cenike,
tabele, štatute, vabila,
letake, lepake,
posetnice i. t. d.
TELEFON ŠT. 552